

Overlegorgaan van HBO-scholen
met een accountancy-opleiding

LANDELIJK EXAMEN - OAT

Met Vlag en Wimpel

2^e zitting

Samenstellers: Redactiecommissie OAT

Datum: 14 januari 2025

Toegestane literatuur en hulpmiddelen:

- Handboek 2024 Deloitte en/of Handboek 2024 E&Y en/of KPMG Jaarboek 2023/2024; een eerdere druk is toegestaan, maar wel voor eigen risico.
- Regelgeving Accountancy (HRA) 2024; een eerdere druk is toegestaan, maar wel voor eigen risico).
- WWFT (mits ingebonden of in mapje).
- Rekenmachine volgens beleid en instructie hogeschool.

Tijdsindicatie in minuten en aantal punten* per vraag:

Analyse:	30 minuten	
Vraag 1:	32 minuten	21 punten
Vraag 2:	42 minuten	28 punten
Vraag 3:	12 minuten	8 punten
Vraag 4:	18 minuten	12 punten
Vraag 5:	18 minuten	12 punten
Vraag 6:	18 minuten	12 punten
Vraag 7:	10 minuten	7 punten

*Op de landelijke normeringsvergadering kan besloten worden om de geplande puntenverdeling te wijzigen om te komen tot een definitieve normering.

Vraag 1: Deelnemingen, Eigen vermogen en kasstromen. (32 minuten) (21 punten)

Deelnemingen

Vlag en Wimpel heeft twee jaar geleden een 10%-deelneming verworven in Gipfel B.V. voor een aankoopprijs van € 1,-. De deelneming is gewaardeerd per 31 december 2023 tegen de kostprijs van € 1,-. In **juni 2024** krijgt Vlag en Wimpel de mogelijkheid om voor € 40.000 de resterende 90% van de aandelen over te nemen. Deze mogelijkheid heeft Vlag en Wimpel holding B.V. met beide handen aangegrepen en is sinds **1 juli 2024** enig aandeelhouder van Gipfel B.V., die hiermee een waardevolle aanvulling is binnen de groep.

- 1a** Wat voor invloed heeft de aankoop op 1 juli 2024 voor de waarderingsgrondslag van Gipfel B.V. in de enkelvoudige jaarrekening per 31 december 2024 van Vlag en Wimpel Holding B.V.?
- 1b** Wat zijn de gevolgen van de aankoop op 1 juli 2024 op de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2024? Een berekening wordt niet gevraagd.

In de balans van Gipfel B.V. per 1 juli 2024 zijn € 60.000 aan geldmiddelen opgenomen.

- 1c** Hoe dient de aankoop van Gipfel B.V. per 1 juli 2024 in het geconsolideerde kasstroomoverzicht te worden verwerkt? Neem een verwijzing op naar de Regelgeving.

Eigen vermogen

In het mutatie-overzicht van het eigen vermogen (enkelvoudig) is te zien dat Vlag en Wimpel B.V. in 2023 aandelen met een nominale waarde van € 9.000 heeft ingetrokken. Deze aandelen zijn in 2022 gekocht van één van de aandeelhouders voor € 40.000.

- 1d** Welke journaalpost zal in 2022 gemaakt zijn van de inkoop van deze eigen aandelen?
- 1e** Is de intrekking van de aandelen juist verwerkt in de jaarrekening over 2023? Motiveer je antwoord en beperk je tot de nominale waarde.
- 1f** Noem twee voordelen van het intrekken van de aandelen voor de aandeelhouders van het resterende aandelenkapitaal.

Kasstroomoverzicht

1g Stel een overzicht op van kasstromen uit operationele activiteiten. Maak hierbij een uitsplitsing die bestaat uit de volgende posten:

- bedrijfsresultaat;
- afschrijvingen;
- mutaties in voorzieningen;
- mutaties in voorraad;
- mutaties in vorderingen inclusief overlopende activa;
- mutaties in kortlopende schulden;
- financiële baten en lasten;
- betaalde winstbelasting.

Hanteer voor de betaalde winstbelasting € 53.670. Let op het juist vermelden van + en – bij de bedragen.

Antwoordindicatie vraag 1 (21 punten)

- 1a De waarderingsgrondslag historische aankoopprijs zal nu moeten worden omgezet naar waardering tegen Netto Vermogenswaarde. **(1p)**
- 1b Dit betekent dat de deelneming onder de financiële vaste activa verdwijnt **(1p)**. Daarvoor worden de bezittingen en schulden van Gipfel B.V. meegenomen in de geconsolideerde balans. **(1p)**
- 1c De aankoop van de 90% van de aandelen in Gipfel B.V. dient in het geconsolideerde kasstroomoverzicht te worden verwerkt onder de investeringsactiviteiten. Hierbij moeten de aanwezige geldmiddelen op de aankoopprijs in mindering worden gebracht conform RJ 360.219 **(1p)**. Dit betekent dat er een positieve kasstroom uit investeringsactiviteiten groot € 20.000 wordt opgenomen in het geconsolideerde kasstroomoverzicht. **(2p)**
- 1d Overige reserves of agio (B) 40.000
Aan liquide middelen (B) 40.000 **(1p per juiste regel, totaal 2p)**
- 1e Nee, deze is niet juist verwerkt **(1p)**. Het aandelenkapitaal had moeten worden verminderd met € 9.000 in plaats van de wettelijke reserves **(1p)**.
- 1f De winst en waarde per aandeel zullen toenemen **(2p)**.
- 1g Kasstroomoverzicht, zie hierna **(9p)**.

Kasstroomoverzicht

	2023	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat		1.025.120 1p
<i>Aanpassingen voor</i>		
Afschrijvingen IMVA/MVA	575.883 1p	
mutatie voorzieningen	<u>-40.731 1p</u>	
		535.152
<i>Verandering in werkkapitaal</i>		
Mutatie voorraad	-796.315 1p	
Vorderingen en overlopende activa	-825.256 1p	
Kortlopende schulden	<u>95.857 2p</u>	
		<u>-1.525.714</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		34.558
Financiële baten en lasten	-219.366 1p	
Belastingen	<u>-53.670</u>	
		<u>-273.036</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		-238.478 1p g/f
toelichting schulden		
Overige schulden	4.466.821	3.476.241
schulden aan banken	-1.171.166	-662.858
kortlopend deel VVL	-374.024	-100.000
vpb schuld	<u>-136.890</u>	<u>-24.499</u>
	2.784.741	2.688.884
mutatie boekjaar	95.857	
Alternatief voor toelichting schulden		
Crediteuren en overige schulden	1.529.869	2.044.476
Overlopende passiva	<u>1.254.872</u>	<u>644.408</u>
	2.784.741	2.688.884
mutatie boekjaar	95.857	

Vraag 2 Inrichting van de AO/IB (42 minuten) (28 punten)

Productieproces

- 2a** Bij Vlag en Wimpel B.V. zijn twee typologieën te onderscheiden ten aanzien van de productieactiviteiten.
Geef aan welke dit zijn met motivatie door het noemen van de twee steunpunten per typologie.

2a Antwoord (4p)

De productie van standaard vlaggen, wimpels en doeken door Vlag en Wimpel B.V. is te typeren als heterogene massaproductie. (1 punt)

Steunpunten voor de volledigheid van de opbrengsten zijn **(twee te noemen voor 1 punt)**

- de verbanden in de geld- en goederenbeweging;
- de standaardkostprijzen/standaard verbruiksnormen (voor grondstoffen, mens- en machine-uren);
- periodieke nacalculatie per afdeling.

Er is bij Vlag en Wimpel sprake van stukproductie bij productie van producten op maat voor de klant. (1 punt)

Steunpunten **(twee te noemen voor 1 punt)**:

- de verbanden in de geld- en goederenbeweging;
- voorcalculatie per klantorder;
- projectadministratie;
- nacalculatie per project.

- 2b** Beschrijf de bestuurlijke informatieverzorging (AO/IB) ten aanzien van het productieproces van de standaard vlaggen en wimpels voor de volgende onderdelen van het productieproces:

- planning;
- werktuigifte;
- uitvoering;
- gereedmelding en kwaliteitscontrole.

Geef in de uitwerking expliciet aan welke functionaris de handelingen dient te verrichten, de vast te leggen gegevens, applicationcontrols en interne controlemaatregelen.

2b Antwoordindicatie (10 punten)

Van de student wordt nadrukkelijk verwacht dat in de procesbeschrijving steeds duidelijk wordt vermeld welke functionaris beschreven handeling verricht en welke gegevens worden vastgelegd. Tevens dient aandacht te worden besteed aan relevante application controls, voorbeelden van applicationcontrols zijn aangegeven in groen.

Planning (2 punten)

- Het bedrijfsbureau stelt met behulp van het ERP-pakket op basis van lopende orders, de afgesloten verkoopcontracten, de voorraad gereed product en de beschikbare capaciteit aan personeel, machines en materiaal een productieplanning op
- deze wordt vastgelegd in de planningsmodule van het ERP-pakket, in vaste formats
- in de planning zijn redelijkheidscontroles/waarschijnlijkheidscontroles opgenomen ten aanzien van de geplande hoeveelheden

Werkuitgifte (2 punten)

Het bedrijfsbureau geeft productieopdrachten aan de chef van de afdeling productie gebaseerd op de productieplanning (door middel van het ERP-systeem).

Hierbij wordt het productieorderbestand gemuteerd met de volgende gegevens: productieordernummer, aantal, artikelcode, toegestaan materiaalverbruik, toegestaan aantal man-uren, toegestaan aantal machine-uren, datum en tijdstip in productie.

Invoercontrole op redelijkheid en waarschijnlijkheid van aantallen en data.
Bestaanscontrole op artikelcodes. Koppelingen met normenbestanden.

Uitvoering (max. 4 punten, één punt per streepje)

- De chef productie verdeelt het werk onder de medewerkers waarna de medewerkers de benodigde hoeveelheid materialen ophalen bij het magazijn tegen kwijting in het productieorderbestand.
- De magazijnmeester registreert op productieorderniveau de afgifte in het voorraadbestand.
- Door middel van een koppeling in het ERP- systeem wordt zo de basis verkregen voor de registratie van de werkelijk verbruikte materialen in het productieorderbestand.
- De medewerkers houden (per productieordernummer, fase, met hun personeelsnummer) de werkelijk gewerkte uren bij per fase van de productie in het productieorderbestand. Invoercontrole op redelijkheid aantallen uren. Registratie van uren wordt afgedwongen voor verlaten van de productiehallen. Door middel van een koppeling met het ERP- systeem is dit de basis voor de registratie van de werkelijk gewerkte uren (jobtime).

- De sturingsprogrammatuur van de machines is verbonden met het ERP- systeem waardoor de registratie van het werkelijk aantal machine-uren in het productieorderbestand tot stand komt. Productiemedewerker legt start- en eindtijd van machinebewerkingen vast in het productieorderbestand.
- De medewerkers registreren de geproduceerde aantallen en het afval in het productieorderbestand. Invoercontrole op redelijkheid in relatie tot grond- en hulpstoffenverbruik
- Overdracht van het gereed product en afval aan magazijnbeheerder tegen kwijting. Magazijnbeheerder werkt het voorraadbestand bij. Afdwingen van registratie door systeemsignalering van levering.
- De magazijnmeester legt de ontvangen hoeveelheden per soort vast in het voorraadbestand.
- VBC's / verwerkingscontroles:
 - o Afgegeven door magazijn = opboeking POB;
 - o Som jobtime = Shoptime;
 - o Machineuren volgens de machines = Machineuren in POB;
 - o Geproduceerde vlaggen en wimpels volgens het POB = Opboeking voorraad vlaggen en wimpels;
 - o Geproduceerd afval volgens het POB = Opboeking voorraad afval.

Gereedmelding en kwaliteitskeuring (max. 2 punten, één punt per streepje)

- Kwaliteitskeurders krijgen bericht van geplande productieorders.
- De kwaliteitsbewakers van afdeling kwaliteitszorg controleren of de gereedgekomen vlaggen voldoen aan de door de directie gestelde kwaliteitsnormen.
- En de uitkomsten worden vastgelegd op een keuringsprotocol: productieordernummer, artikelcode, aantal goedgekeurd, aantal afgekeurd. De uitkomsten worden ook vastgelegd in het voorraadbestand en het productieorderbestand. Hierbij worden vaste formats gehanteerd.
- Verwerkingscontrole: afgeronde productieorders volgens POB = gekeurde productieorders volgens het keuringsprotocol.

Investeringsproces

In de casus is het volgende vermeld:

Voor het bedrukken van de vlaggen is begin 2023 een project opgezet om een aantal robots aan te schaffen die het drukproces van de vlaggen aanzienlijk moeten versnellen en de kwaliteit van de vlaggen nog verder moeten verbeteren. Met de aanschaf van deze robots zijn aanzienlijke kosten gemoeid. In 2023 hebben productiemedewerkers van Vlag en Wimpel B.V. vele uren besteed aan het installeren en testen van de robots.

2c Beschrijf per fase van het investeringsproces in robots kort de belangrijke managementinformatie die het directieteam zou moeten ontvangen voor de volgende fasen in het investeringsproces:

- haalbaarheidsberekening;
- offertes aanvragen en ontvangen;
- uitvoering van investeringen;
- gereedmelding en testen.

Antwoordindicatie 2c (8 punten, 2 punten per fase, zonder norm / benchmark maximaal 4 punten toekennen)

Haalbaarheidsberekening

- De raming van de projectleider en de controller van verwachte besparingen in relatie tot de verwachte uitgaven van het investeringsproject.

Offertes aanvragen en ontvangen

- Informatie over mogelijke leveranciers;
- Informatie over de prijzen en technische gegevens in de uitgebrachte offertes door mogelijke leveranciers, per leverancier, in vergelijking met de gevraagde technische specificaties.

Uitvoering van investeringen

- De werkelijke uitgaven per fase van het project in relatie tot begroot.
- De doorlooptijd van de investeringsprojecten in relatie tot de planning.

Gereedmelding en testen

- De uitslagen van het testen van deelcomponenten en robots door de productiemedewerkers in vergelijking met vooraf opgestelde verwachtingen en kwaliteitseisen.

2d Beschrijf het totstandkomen van de **investeringsbegroting** en de **vereiste controletechnische functiescheiding** rond het investeringsproces in de robots.

2d Antwoordindicatie (6p)

Investeringsbegroting (2p):

De investeringsbegroting wordt op basis van gegevens van de projectleider door de controller opgesteld en bevat de verwachte uitgaven die nodig zijn voor de robots. In de begroting zijn opgenomen de kosten van de robots zelf, de installatiekosten, de integratie met het geautomatiseerde systeem, de scholing van het productiepersoneel en de benodigde manuren.

Om deze begroting te kunnen beoordelen is tevens inzicht nodig in de verwachte besparingen op manuren, de toekomstige strategie en de financiële ruimte.

Na instemming door de projectleider is de begroting onderwerp van directievergaderingen en wordt door de directie geautoriseerd.

Controletechnische functiescheiding (4p):

- directie (beschikkend) → definitieve keuze ten aanzien van de leverancier van robots; financiering /zekerheden;
- controller (controleren) → investeringsanalyse, investeringsselectiemethoden uitwerken;
- bedrijfsbureau (intern beschikkend) → technische eisen formuleren;
- hoofd Productie (uitvoerend) → functionele kennis van het bedrijfsbureau gebruiken bij het stellen van eisen aan de robots;
- projectleider (intern beschikken / uitvoeren) → belast met formuleren van eisen naar aanleiding van de wensen van de directie;
- werkgroep → belast met de uitvoering van de investeringsprojectuitvoering;
- testgroep → diverse afdelingen betrokken bij de selectie.

Vraag 3 Controleverklaringen (12 minuten) (8 punten)

Zoals in controleaantekening 2 staat is op de balans van Vlag en Wimpel Holding B.V. een partij vlaggenmasten opgenomen onder de voorraden waarvan voor de directie en de accountant niet duidelijk is of deze voldoen aan de Europese product- en veiligheidseisen die gelden voor deze producten. Het gaat om geproduceerde vlaggenmasten waarnaar eind 2023 een onderzoek is gestart door zowel een vereniging van detailhandelaren als door Vlag en Wimpel B.V. zelf.

De waarde van deze vlaggenmasten is van diepgaand belang in de jaarrekening van Vlag en Wimpel Holding B.V.. De resultaten van de onderzoeken zullen pas over een aantal maanden beschikbaar komen.

Geef voor deze situatie **gemotiveerd** aan **welke** controleverklaringen de accountant mogelijk zal geven bij de jaarrekening 2023 van Vlag en Wimpel Holding B.V. **en** geef aan **welke bewoordingen** moeten worden gebruikt bij deze controleverklaringen.

Antwoord vraag 3 (8 punten)

- De accountant en de directie van Vlag en Wimpel zijn onzeker over de uitkomsten van de onderzoeken naar het voldoen van de vlaggenmasten aan de geldende eisen. Hierdoor is sprake van een onzekerheid in de jaarrekening. (2 punten)
- Als deze onzekerheid toereikend uiteengezet is in de toelichting op de post voorraden kan de accountant een goedkeurende controleverklaring (2 punten) geven, eventueel met een toelichtende paragraaf.
- De voorgeschreven bewoordingen zijn: de financiële overzichten geven een getrouw beeld, in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving. (1 punt) Zie COS 700 al 25.
- Als de onzekerheid niet toereikend uiteengezet is in de jaarrekening door de directie geeft de accountant een afkeurende controleverklaring af, de toelichting is immers onvolledig en het gaat om een kwestie die van diepgaand belang is (gegeven) (2 punten).
- De voorgeschreven bewoordingen zijn: de financiële overzichten geven geen getrouwe weergave of getrouw beeld, in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving. (1punt) Zie COS 705 al 18.

Vraag 4 Wachtwoorden en Applicationcontrols (18 minuten) (12 punten)

- 4a** Welke eisen stelt accountant Seb de Boer aan aan het passwordbeleid van de directie van Vlag en Wimpel Holding B.V. in het kader van het toetsen van de interne beheersingsmaatregelen? Noem er drie.
- 4b** Zoals in controleaantekening 1 staat, heeft accountant Seb de Boer van accountantsorganisatie Vink bij de controle van het inkoopproces bij Vlag en Wimpel B.V. geconstateerd dat een essentiële applicationcontrols ontbreken in de inkoopmodule in het ERP-pakket ProdErp.
De accountant wil in de managementletter een paragraaf opnemen waarin hij aanbevelingen geeft voor op te nemen applicationcontrols in de inkoopmodule van het ERP- pakket, zodat mogelijke fouten in de invoer zoveel mogelijk worden voorkomen.

Gevraagd:

Beschrijf kort drie applicationcontrols die kunnen worden opgenomen in de inkoopmodule.

Antwoordindicatie

4a Totaal 6 punten (3 x 2 punten)

Eisen aan het passwordbeleid zijn:

- Regelmatig wijzigen passwords;
- Passwords ingewikkeld genoeg (samenstelling van hoofdletter, kleine letter, cijfers en tekens);
- Logging van alle ongeautoriseerde pogingen om toegang te krijgen;
- Uitzoeken ongeautoriseerde pogingen door de controller;
- Niet zichtbaar bewaren passwords;
- Twee- factor authenticatie.

4b Totaal 6 punten (3 x 2 punten)

Voorbeelden van mogelijke applicationcontrols in de inkoopmodule:

- Vaste formats die moeten worden ingevuld door de inkopers voor artikelnummers, aantallen, etc.;
- Artikelen, prijzen, leveringsvoorwaarden e.d. komen door een koppeling voort uit de bestaande raamcontracten;
- Geprogrammeerde goedkeuring van de inkoop voor bedragen boven € 10.000 bij bestellingen die niet op basis van minimum bestelniveaus zijn bepaald;
- Redelijkheids- en waarschijnlijkheidscontroles op de aantallen die worden ingekocht;
- Afdwongen goedkeuring door de vestigingsdirecteur bij afwijkingen van de richtlijnen.

Vraag 5 Fouterstel (18 minuten) (12 punten)

Tijdens de balanscontrole in 2024 over het boekjaar 2023, constateert de accountant dat er in de jaren 2020 tot en met 2023 een fout is gemaakt, zie ook controleaantekening 3 in deel 2 van de casus. Het gaat om een materiële fout conform RJ 150.201. Deze fout is zoals in de casus aangegeven, nog niet verwerkt in de jaarrekening over het boekjaar 2023.

Bij deze fout gaat het om de berekening van de hoogte van de post materiële vaste activa bij Vlag en Wimpel Holding B.V. Er is door deze fout over de jaren 2020 tot en met 2023 per boekjaar € 150.000 teveel afgeschreven. Hierdoor schieten de jaarrekeningen tekort in het geven van het vereiste inzicht. Deze fout moet nog hersteld worden.

- 5a** Geef aan welke informatie volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving moeten worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2023 in geval van herstel van deze materiële fout. Benoem minimaal drie items.

Houd bij de uitwerking van de volgende deelvragen ook rekening met winstbelastingen, ga hierbij uit van het nominale belastingtarief zoals benoemd in de geconsolideerde jaarrekening.

- 5b** Geef een berekening van het eigen vermogen ultimo 2023 nadat fouterstel heeft plaatsgevonden. Ga bij de beantwoording van deze vraag uit van het groepsvermogen.
- 5c** Is er in dit fouterstel sprake van een cumulatief effect en zo ja, bereken de omvang van dit cumulatief effect.
- 5d** Geef een berekening van het nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon over **2022** (vergelijkende cijfers) nadat fouterstel heeft plaatsgevonden.

Antwoordindicatie vraag 5: 12 punten

Uitwerking (indien geen rekening wordt gehouden met winstbelastingen, dan steeds 1 punt in mindering brengen bij de deelvragen b t/m c)

Vraag 5a: 3 ptn (per item 1 punt toekennen)

Op basis van RJ 150.204-206 dienen de volgende zaken opgenomen te worden in de toelichting op de jaarrekening 2023:

- dat sprake is van herstel van een materiële fout;
- het effect van het fouterstel;
- de aard van de fout;
- de omvang van de fout voor zover van toepassing;
- de verschillen tussen de aangepaste vergelijkende cijfers en de oorspronkelijke vergelijkende cijfers;
- indien aanpassing van de vergelijkende cijfers niet mogelijk is, de reden alsmede de aard van de aanpassing indien deze wel had plaatsgevonden;
- indien de aanpassing van de daarvoor liggende meerjarenoverzichten niet mogelijk is, dit feit;
- aangepaste gewone en verwaterde winst per aandeel voor vergelijkende boekjaren voor zover van toepassing.
-

analyse voor vraag 5b t/m 5d

Fout	2020	2021	2022	2023	Totaal
teveel afschrijving	150.000	150.000	150.000	150.000	600.000
belastingeffect (25%)	37.500	37.500	37.500	37.500	150.000
Effect na belasting	112.500	112.500	112.500	112.500	450.000

Vraag 5b: 3 ptn (2 ptn voor € 450.000, 1 punt voor plus-correctie)

Eigen vermogen voor fouterstel	3.292.668
Fouterstel (let op +, eigen vermogen stijgt)	450.000
Eigen vermogen na fouterstel	3.742.668

Vraag 5c: 3 ptn

ja er is sprake van een positief cumulatief effect. (1p)

Dit is het effect over de jaren 2020-2021 en 2022

Het gaat dus om $3 \times 112.500 =$ **337.500 (2p)**

Vraag 5d: 3 ptn (2 ptn voor € 112.500, 1 punt voor plus-correctie)

Netto resultaat na belastingen

toekomend aan de rechtspersoon 2022 voor 339.076

Fouterstel, alleen gedeelte 2022 112.500

Netto resultaat na belastingen na fouterstel **451.576**

Vraag 6 VGBA en ViO (18 minuten) (12 punten)

De directie van Vlag en Wimpel is niet tevreden over de applicationcontrols in de voorraadmodule van het ERP-pakket. De directie vraagt aan de controlerend accountant advies over welke applicationcontrols mogelijk kunnen worden ingebouwd in ProdERP om ervoor te zorgen dat het pakket meer betrouwbare informatie gaat opleveren over de aanwezige voorraden. De directie wil de uitkomsten hiervan overleggen aan de leverancier van het ERP-pakket, zodat die de betreffende controls kan verwerken. Het gaat hierbij om de voorraadmodule inclusief koppeling met de financiële administratie.

Geef in een **gemotiveerde** beschouwing aan of het geven van dit advies door de controlerend accountant toelaatbaar is volgens de bepalingen uit de **VGBA en ViO**.

In de beschouwing moeten de volgende aspecten worden meegenomen:

- De situatieschets;
- Welke **twee** fundamentele beginselen spelen vooral;
- Van welke **twee** bedreiging(en) is sprake;
- Een beoordeling van de situatie op basis van VGBA en ViO;
- Waarborgen/te treffen maatregelen om de bedreigingen te mitigeren;
- Conclusie wel of niet toelaatbaar en zo ja onder welke voorwaarden?

Vraag 6 Antwoordindicatie

Situatie: Accountant wil de klant advies geven over in de systemen in te bouwen applicationcontrols naast de controle van de jaarrekening. Mag dat? (1 punt)

Fundamentele beginselen die spelen zijn **objectiviteit**, want de accountant moet mogelijk later de eigen adviezen controleren in het kader van de controle van de jaarrekening. (1 punt)

Verder: Is de accountant wel **vakbekwaam** genoeg op automatiseringsgebied? Moet de accountant hiervoor geen EDP- auditor raadplegen? (1 punt)

Bedreigingen

Hier ontstaat de bedreiging van de onafhankelijkheid door **zelftoetsing**: adviseren over inrichten van het ERP-pakket en de controle van de jaarrekening. Het pakket zal zeker onderdeel zijn van de controle van de jaarrekening voorzover het gaat om de financiële administratie en de logistieke processen die hieraan gekoppeld zijn. **(1 punt)**

Eigenbelang speelt, omdat Seb de Boer wellicht graag aanvullende opdrachten wil. **(1 punt)**

Een beoordeling van de situatie op basis van VGBA en ViO

Uit de ViO

Vlag en Wimpel is geen OOB dus de accountant moet art 18, 19 en 20 doorlopen. Art 18 zegt dat het verboden is een assurance-opdracht uit te voeren als de accountant of accountantsvereniging een beslissing neemt t.b.v. de verantwoordelijke entiteit, voor zover die beslissing van invloed is op het assurance-object (de jaarrekening).

Art 19 en 20 zeggen aanvullend:

- Zijn de werkzaamheden aan te merken als van materiële invloed op de jaarrekening van cliënt X? M.a.w. gaat het om een deel van het geautomatiseerd systeem dat van invloed is op de financiële administratie?
- Levert het voeren van de administratie een dienst op waarbij het assurance-team twijfelt aan de wijze van verwerking?
- Hebben de werkzaamheden een subjectief of niet-routinematig karakter?
- Leidt deze dienst tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging?

Toegepast op de situatie:

Als de accountant voldoende kennis heeft van in te bouwen applicationcontrols dan moet hij het volgende nagaan:

- worden door de accountant beslissingen genomen, dan mag het niet. Het gaat hier om advies, dus het lijkt erop dat de directie beslist.
- aangezien het gaat om een belangrijk deel van het ERP-systeem heeft dit advies potentieel materiële invloed op de jaarrekening.
- er is geen sprake van een twijfelachtige wijze van verwerking in de zin van de ViO.
- vervolgens mag het advies geen subjectief of niet-routinematig karakter hebben. Hoewel er waarschijnlijk verschillende applicationcontrols mogelijk zijn speelt subjectiviteit niet echt een rol.
- De dienst leidt niet tot het behartigen van belangen.

(voor deze beoordeling totaal 3 punten, hoeft niet zo uitgebreid, student moet laten zien dat de inhoud van art 18, 19 en 20 systematisch wordt afgewogen)

Maatregelen

Volgens T 19 (**één is voldoende voor 2 punten**) kan:

- overlegd worden met de onafhankelijkheidsfunctionaris van de accountantsorganisatie;
- gewerkt worden met gescheiden teams;
- overleg met een accountant van buiten de accountantsorganisatie;
- inlichtingen worden ingewonnen bij NBA;
- het werk ihkv de controle of de ondersteunende dienst worden beoordeeld door een accountant niet betrokken bij de diensten.

Aanvullend:

De accountant is aantoonbaar vakbekwaam genoeg om advies te geven op automatiseringsgebied? Anders een deskundige inhuren. **(1 punt)**

Conclusie

Als aan deze voorwaarde is voldaan en de maatregelen zijn genomen, dan is het geven van dit advies toelaatbaar in combinatie met de controle van de jaarrekening. **(1 punt)**

Vraag 7 Onderlinge leveringen (10 minuten) (7 punten)

Het komt regelmatig voor dat de afdeling Verkoop van Vlag en Wimpel B.V. een order ontvangt van een afnemer die zowel vlaggen als de bijbehorende masten bestelt. De afdeling Verkoop van Vlag en Wimpel B.V. neemt deze orders graag aan en bestelt de benodigde vlaggenmasten bij Vlaggenmast B.V., waarna de order in z'n geheel wordt uitgeleverd en verwerkt in de financiële administratie, rekening houdend met de onderlinge leveringen.

Gevraagd:

Benoem (verwijzen naar alinea's/artikelen in de NV COS mag niet) in het kader van de controle door de accountant van de jaarrekening 2023 van dit soort transacties:

- de NV COS die de accountant hier dient toe te passen;
- twee concrete doelstellingen van de accountant;

en

- beschrijf kort vier werkzaamheden die de accountant concreet moet uitvoeren.

Antwoordindicatie:

- ✓ De accountant dient NV COS 550 **(1 punt)** toe te passen.
- ✓ De doelstellingen van de accountant zijn:

Voldoende inzicht in de relaties en transacties met verbonden partijen te verwerven om in staat te zijn

- Frauderisicofactoren van materieel belang te herkennen die verband houden met transacties met verbonden partijen;
- Uit de controleinformatie op te maken of de jaarrekening een getrouwe weergave vormt/niet misleidend is
- Voldoende en geschikte controleinformatie verkrijgen om vast te stellen of de transacties op passende wijze, volgens BW2 titel 9 en RJ zijn verwerkt.

(2 punten = 1 goed 1 punt, 2 goed 2 punten)

- ✓ Concreet moet de accountant volgens NV COS 550 alinea's 11 tot en met 17:
- Risico-inschattingen doen om vast te stellen dat geen afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening 2023 van Vlag en Wimpel Holding B.V. voorkomen als gevolg van fouten of fraude.
 - Inzicht verwerven in de relaties tussen de verschillende BV's van Vlag en Wimpel Holding B.V. door het vragen van inlichtingen bij de directie.
 - Alert blijven op mogelijke informatie over de verbonden partijen bij beoordelen van vastleggingen en documenten.
 - Informatie inzake verbonden partijen delen met het opdrachtteam.

(4 x 1 punten)